

**Karolinska
Institutet**

Kursplan för

Psykomotorisk fysioterapi - en kroppsterapeutisk metod inom sjukgymnastiken, 30 hp

Psychomotor physiotherapy - a body therapy approach in physiotherapy, 30 credits

Denna kurs är nedlagd, för mer information se rubriken Övergångsbestämmelser i den sista versionen av kursplanen.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

HT11 , HT12 , VT13

Kurskod	2QA176
Kursens benämning	Psykomotorisk fysioterapi - en kroppsterapeutisk metod inom sjukgymnastiken
Hp	30 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Sjukgymnastik
Nivå	Avancerad nivå, har kurs/er på avancerad nivå som förkunskapskrav
Betygsskala	Godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för neurobiologi, vårdvetenskap och samhälle
Beslutande organ	Styrelsen för utbildning
Datum för fastställande	2011-04-05
Kursplanen gäller från	Höstterminen 2011

Särskild behörighet

Av Socialstyrelsen utfärdad legitimation som sjukgymnast. Minst 120 hp inom vilka ska ingå en sjukgymnastexamen samt 15 hp i psykosomatisk sjukgymnastik eller motsvarande. Därutöver krävs ett års erfarenhet inom yrket (styrks med tjänstgöringsintyg). Dessutom krävs kunskaper i svenska och engelska motsvarande Svenska B och Engelska A (med lägst betyget Godkänd).

Mål

Syftet med kursen är att ge fördjupade kunskaper och färdigheter inom området psykosomatisk sjukgymnastik med särskilt fokus på Psykomotorisk fysioterapi (PMF). Efter genomgången utbildning ska studenten inom ramen av sjukgymnastiskt rehabiliteringsarbete kunna genomföra patientarbete utifrån psykomotoriska behandlingsprinciper integrerat med självpsykologiskt och affektteoretiskt förhållningssätt. Studenten ska efter genomgången kurs: - kunna redogöra för och tillämpa adekvata förklaringsmodeller för att förstå psykisk/psykosomatisk ohälsa samt redogöra för hur dessa kan ligga

till grund för kroppsterapeutiska interventioner inom sjukgymnastiken. - kunna tillämpa olika undersökningsinstrument för att välja adekvat kroppsterapeutisk behandling samt utvärdera och dokumentera behandlingsresultat. - kunna redogöra för och tillämpa kroppsterapeutiska metoder såsom PMF samt integrera dessa med affektfokuserade samtal och ett självpsykologiskt förhållningssätt. - ha fått en förståelse för terapeutens del i den terapeutiska processen samt utvecklat sin förmåga till självreflektion beträffande sina egna möjligheter och begränsningar i behandlingssituationen. - kunna arbeta i multidisciplinära team och argumentera för sjukgymnastens specifika kunskaper och roll vid psykisk/psykosomatisk ohälsa. - ha tillägnat sig ett vetenskapligt och kritiskt förhållningssätt för att kunna medverka i kvalitetssäkringsarbete.

Innehåll

Kursen är indelad i fyra moment: Moment 1 Kroppsterapeutisk metodik och terapeutiskt förhållningssätt i patientarbete 1 (7.5 hp) (Body therapy and a professional approach in clinical work 1) - Resursorienterad kroppsundersökning - Psykomotorisk undersökning - Psykomotorisk behandling - Samtalsteknik - Affektintervju - Kliniskt patientarbete under handledning Moment 2 Grundläggande psykologiska teorier och psykosomatisk teoribildning 7.5 hp (Basic course in psychological and psychosomatic theories) - Utvecklingspsykologi - Självpsykologi - Affektteori - Psykopatologi - Psykosomatisk teori Moment 3 Kroppsterapeutisk metodik och terapeutiskt förhållningssätt i patientarbete 2, 7.5 hp (Body therapy and a professional approach in clinical work 2) - Kroppsterapeutisk metodik med särskilt fokus på psykomotorisk fysioterapi - Kliniskt patientarbete under handledning - Psykomotorisk behandling - Affektfokuserad samtalsmetodik Moment 4 Teoretisk fördjupning och vetenskapsteoretisk förankring av kroppsterapeutisk metodik, 7.5 hp (Theoretical and evidence-based approach in body therapy) - Orientering i psykoterapeutiska tekniker som relateras till sjukgymnastiska interventioner - Kritisk granskning av vetenskapliga artiklar - Teoretisk fördjupning

Kroppsterapeutisk metodik och terapeutiskt ... 1, 7.5 hp

Betygsskala: GU

Grundläggande psykologiska teorier och psykosomatisk ..., 7.5 hp

Betygsskala: GU

Kroppsterapeutisk metodik och terapeutiskt ... 2, 7.5 hp

Betygsskala: GU

Teoretisk fördjupning och vetenskapsteoretisk förankring ..., 7.5 hp

Betygsskala: GU

Arbetsformer

Kursen innehåller föreläsningar, demonstrationer, praktiskt övande, seminarier och litteraturstudier. Därutöver ingår egenupplevelse av kroppsbehandling och grupphandledning i patientarbete där videoinspelade patientbehandlingar ingår. Handledning i grupp sker kontinuerligt genom hela utbildningen. Handledaren är en sjukgymnast med vidareutbildning i Psykodynamisk kroppsterapi (PDK). Stor vikt läggs vid upplevelsebaserat lärande och ett reflekterande och kritiskt förhållningssätt i patientarbetet. Därför ska studenten föra en reflektionsdagbok under kursens gång. Obligatoriska delar i kursen är handledningen och närvaro vid demonstrationer. Närvaro vid praktiska övningar och övriga inslag i kursen är inte obligatoriskt, men är starkt rekommenderat. Viss frånvaro från obligatoriska delar kan kompenseras vid uppsamlingsseminarium eller motsvarande. Vid för stor frånvaro ges underkänt på

det momentet som det obligatoriska inslaget hör till (se schema). Möjlighet att komplettera obligatoriska delar kan komma att ges vid kommande kurstillfälle under förutsättning att det finns ett beslutat kurstillfälle, men kan ej garanteras.

Examination

Moment 1 examineras genom: - Kunskaper, färdigheter och förhållningssätt bedöms fortlöpande i samband med handledning på det kliniska patientarbetet. - Skriftlig patientfallsrapport innehållande en beskrivning av patienten med tonvikt på undersökning och bedömning. - Examination av praktiskt handlag. Moment 2 examineras genom: - Gruppuppgift: Skriftlig redogörelse för en psykisk störning/diagnos samt muntlig redovisning. - Skriftlig patientfallsrapport innehållande en beskrivning av patienten och behandlingsprocessen utifrån ett affektteoretiskt perspektiv. Moment 3 examineras genom: - Kliniska kunskaper, färdigheter och förhållningssätt bedöms fortlöpande i samband med handledning på patientarbetet. - Skriftlig patientfallsrapport innehållande en beskrivning av patienten och behandlingen med tonvikt på förståelse av behandlingsprocessen utifrån grundläggande psykologiska och psykosomatiska teorier. - Examination av kliniska behandlingstekniker. Moment 4 examineras genom: - Sammanfattning av reflektionsdagbok som skickas till handledaren samt diskuteras med en kurskamrat. - Muntligt litteraturseminarium kring aktuell forskning inom området. - Skriftlig redogörelse av ett affektfokuserat samtal. - Skriftlig slutrapport innehållande en beskrivning av patienten och behandlingsprocessen samt en teoretisk fördjupning utifrån kurslitteraturen. Rapporten presenteras även muntligt på ett obligatoriskt seminarium. Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning (VFU) eller motsvarande om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskeras. När VFU avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett VFU-tillfälle är förbrukat. I sådana fall ska en individuell handlingsplan upprättas, där det framgår vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till nytt VFU-tillfälle på denna kurs. Kursdeltagare som ej är godkänd efter ordinarie provtillfälle har rätt att genomgå förnyad tentamen högst fem gånger. Kursdeltagare som underkänns på moment 1 och 3 ovan kan examineras på detta moment högst en ytterligare gång.

Övergångsbestämmelser

Examination kommer att tillhandahållas under en tid av ett år efter en eventuell nedläggning av kursen. Examination kan ske enligt tidigare litteraturlista under en tid av ett år efter den tidpunkt då en förnyelse av litteraturlistan gjorts.

Övriga föreskrifter

Undervisningsspråk: svenska Kursutvärdering genomförs enligt de riktlinjer som är fastställda av Styrelsen för utbildning. Under kursen uppmuntras synpunkter på kursens innehåll mm. Dessutom ges möjlighet att lämna muntlig kritik till respektive handledare och lärare. Denna kurs ersätter tidigare kursplan: Psykosomatisk sjukgymnastik med inriktning mot PMF, QSOD07.

Litteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Bunkan, Berit Heir

Kropp, respirasjon og kroppsbilde : ressursorientert kroppsundersøkelse og behandling

4 ed. : Oslo : Universitetsforlaget, 2008 - 452 s.

ISBN:82-00-41577-5 LIBRIS-ID:8346202

[Sök i biblioteket](#)

Bunkan, Berit Heir; Schultz, Cathrine Mellbye

Medisinsk massasje

2. utg. : Oslo : Universitetsforl., 1998 - 226 s.

ISBN:82-00-42554-1 LIBRIS-ID:8346205

[Sök i biblioteket](#)

Cullberg, Johan

Dynamisk psykiatri i teori och praktik

Bonnevie, Andreas

7., utg. : Stockholm : Natur och kultur, cop. 2003 - 512 s.

ISBN:91-27-09336-0 LIBRIS-ID:10326083

[Sök i biblioteket](#)

Ekerholt, Kirsten

Aspects of psychiatric and psychosomatic physiotherapy

Oslo : Oslo University College, Faculty of Health Sciences, 2010 - 229 s.

ISBN:978-82-579-4721-7 LIBRIS-ID:12138241

[Sök i biblioteket](#)

Fadnes, Britt; Leira, Kirsti

Balansekoden : om samspillet mellom kroppslig og mental balanse

1. uppl. : Oslo : Universitetsforlaget, 2006 - 195 s.

ISBN:82-15-00877-1 LIBRIS-ID:10531366

[Sök i biblioteket](#)

Gretland, Anne.; Gretland, Anne.

Den relasjonelle kroppen : fysioterapi i psykisk helsearbeid

Norge : Fakkbokforlaget, 2007.

ISBN:978-82-7674-620-4 LIBRIS-ID:10650662

[Sök i biblioteket](#)

Havnesköld, Leif; Risholm Mothander, Pia

Utvecklingspsykologi

3., [helt omarb., och uppdaterade] uppl. : Stockholm : Liber, 2009 - 384 s.

ISBN:978-91-47-09338-0 (inb.) LIBRIS-ID:11317631

URL: [Omslagsbild](#)

[Sök i biblioteket](#)

Sonnby-Borgström, Marianne

Affekter, affektiv kommunikation och anknytningsmönster : ett bio-psyko-socialt perspektiv

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2005 - 255 s.

ISBN:91-44-03099-1 LIBRIS-ID:9712834

[Sök i biblioteket](#)

Währborg, Peter; Ilste, Airi

Stress och den nya ohälsan

2., [rev. och utök.] utg. : Stockholm : Natur och kultur, 2009 - 449 s. : ill.

ISBN:978-91-27-11656-6 (inb.) LIBRIS-ID:10654081

[Sök i biblioteket](#)

Rekommenderad litteratur

Bragée, Britt W.

Kroppen har sin mening : psykosomatik i ny belysning

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2010 - 199 s.
ISBN:978-91-44-06798-8 LIBRIS-ID:11886167

[Sök i biblioteket](#)

Bullington, Jennifer

Psykosomatik : om kropp, själ och meningsskapande

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2010 - 207 s.
ISBN:978-91-44-06669-1 LIBRIS-ID:11909426

URL: [Omslag och förlagets beskrivning](#)

[Sök i biblioteket](#)

Ekerholt, Kirsten; Falck, Mia

Fotfäste : en kroppsaserad behandlingsprocess

Ruthman Edström, Mia

Lund : Studentlitteratur, 2000 - 168 s.
ISBN:91-44-01205-5 LIBRIS-ID:8352848

[Sök i biblioteket](#)

Ekerholt, Kirsten

Festskrift til Berit Heir Bunkan

Oslo : Høgskolen i Oslo, avd. for helsefag, 2009 - 295 s.
ISBN:978-82-579-4674-6 LIBRIS-ID:12138239

[Sök i biblioteket](#)

Ekerholt, Kirsten

Psykomotorisk fysioterapi - behandling og samhandling : psykomotoriske behandlingsprosesser belyst med pasienterfaringer

Bergen : [K. Ekerholt], 2002. - 128s.
LIBRIS-ID:9263530

Krueger, David W.

Integrating body self and psychological self : creating a new story in psychoanalysis and psychotherapy

New York : Brunner-Routledge, 2002 - 268 s.
ISBN:1-58391-054-9 (hft.) LIBRIS-ID:8600105

[Sök i biblioteket](#)

Kåver, Anna

Himmel, helvete och allt däremellan : om känslor

1. utg. : Stockholm : Natur & kultur, 2009 - 215 s.
ISBN:978-91-27-11897-3 (inb.) LIBRIS-ID:11269069

[Sök i biblioteket](#)

Landerholm, Lotta

Hjälp mig den som kan

Natur & Kultur, 2010
ISBN:978-91-27-12348-9 LIBRIS-ID:11884350

[Sök i biblioteket](#)

Levy Berg, Adrienne

Affect-focused body psychotherapy for patients with generalised anxiety disorder

Stockholm : Karolinska institutet, 2009 - 66 s.

ISBN:978-91-7409-375-9 LIBRIS-ID:11380447

[Sök i biblioteket](#)

Monsen, Jon

Klinisk psykologi

1:1 : Uddevalla : Runa Förlag AB, 1991 - 303 s

ISBN:91-88298-07-8

[Sök i biblioteket](#)

Monsen, Kirsti

A study of patients with pain disorder : psychological and bodily characteristics, psychotherapy outcome and patterns of change

Oslo : University of Oslo, 2002 - 44 s.

ISBN:82-569-1904-3 LIBRIS-ID:8534023

[Sök i biblioteket](#)

Monsen, Kirsti

Psykodynamisk kroppsterapi

Ryberg, Birgitta

1. uppl. : Stockholm : Almqvist & Wiksell, 1991 - [6], 113 s.

ISBN:91-21-59343-4 LIBRIS-ID:7222286

[Sök i biblioteket](#)

Neve, Ing-Marie

Läkekonstens arbetsredskap

1 : Studentlitteratur, 2003 - 166 s

ISBN:91-44-02780-X

[Sök i biblioteket](#)

Ryden, Göran

Mentalisering: : Att leka med verkligheten.

Natur & Kultur, : Stockholm : 2008.

Skapande och kroppsbaserade komplementära terapier

Englund, Birgitta

Lund : Studentlitteratur, 2004 - 225 s.

ISBN:91-44-03443-1 LIBRIS-ID:9682648

[Sök i biblioteket](#)

Sonnby-Borgström, Marianne

Affekter, affektiv kommunikation och anknytningsmönster : ett bio-psyko-socialt perspektiv

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2005 - 255 s.

ISBN:91-44-03099-1 LIBRIS-ID:9712834

[Sök i biblioteket](#)

Steen, Eldri; Haugli, Liv

Når livet setter seg i kroppen. : Bevisstgoering, muligheter, valg

Oslo : Noras Ark, 2002

ISBN:82-7979-018-7

[Sök i biblioteket](#)

Wennerberg, Tor

Vi är våra relationer : om anknytning, trauma och dissociation

1. uppl. : Stockholm : Natur & Kultur, 2010 - 298 s.

ISBN:978-91-27-11817-1 LIBRIS-ID:11269050

[Sök i biblioteket](#)